

בש"פ 1829/22 - מדינת ישראל נגד יעקוב אור חטואל, יצחק חטואל, כ"ו בניסן התשפ"ב

בבית המשפט העליון

בש"פ 1829/22

לפני: כבוד השופט ע' גרוסקופף

המבקשת: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיבים: 1. יעקוב אור חטואל
2. יצחק חטואל

בקשה להארכת מעצר שניה מעבר לתשעה חודשים
לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-
מעצרים), התשנ"ו-1996

תאריך הישיבה: כ"ו בניסן התשפ"ב (2742)

בשם המבקשת: עו"ד מיכל קליין
בשם המשיב 1: עו"ד משה גלעד
בשם המשיב 2: עו"ד רונן חליוה

החלטה

לפניי בקשה שנייה להארכת מעצר מעבר לתשעה חודשים לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), במסגרתה מבקשת המדינה את הארכת מעצרו של המשיבים בתשעים ימים נוספים, החל מיום 24.3.2022 או עד למתן פסק דין בת"פ 51088-03-21 בבית המשפט המחוזי בחיפה, לפי המוקדם.

1. נגד המשיבים, יעקוב אור חטואל (המשיב 1. להלן: יעקב) ויצחק חטואל (המשיב 2. להלן: יצחק, וביחד עם יעקב: המשיבים), ונאשם נוסף (להלן: הנאשם השלישי, וביחד עם המשיבים: הנאשמים) הוגש כתב אישום המייחס להם

החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית (עבירה לפי סעיפים 7(א) ו-7(ג) לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973 וסעיף 29 חוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין)). בנוסף, כתב האישום ייחס למשיבים חבלה בכוונה מחמירה (עבירה לפי סעיף 329(א)(1) וסעיף 29 לחוק העונשין); ועבירת נשק לפי סעיף 144(ב) לחוק העונשין. כמו כן, כתב האישום ייחס ליעקב עבירת נשק נוספת לפי סעיף 144 (א) לחוק העונשין ושיבוש הליכי משפט (עבירה לפי סעיף 244 לחוק העונשין).

2. על פי עובדות כתב האישום, ביום 24.2.2021 יעקב ארגן, בסיועם של גורמים נוספים, את הובלתם של עשרות שקים המכילים סמים מסוכנים מסוג קנאבוס במשקל כולל של 121.42 ק"ג לביתו הפרטי בעיר עכו (להלן: הבית). כשעה לאחר הגעת השקים, יצחק והנאשם השלישי הגיעו לבית, וביחד עם יעקב העבירו את השקים מחצר הבית אל חלקו הפנימי. כשעה נוספת לאחר מכן, הגיעה קבוצת אנשים לבית, כאשר חלקם היו בני חברתו של יעקב (להלן: בני חברתו של יעקב), וחלקם היו בני חבורה אחרת, שזהותם לא ידועה, ואשר הגיעו כאשר הם מצוידים באלות (להלן: בני החבורה השנייה). עד מהרה התפתחה קטטה בבית בין הנאשמים ובני חברתו של יעקב לבין בני החבורה השנייה. בהמשך לכך, בני החבורה השנייה החלו לצאת משטח הבית כאשר הם נושאים עימם חלק משקי הסמים. בתגובה, יעקב הוציא אקדח ממקום מסתור, ביחד מחסנית תואמת ובתוכה כדורים, והעביר אותם לידי יצחק על מנת שזה יבצע ירי לעבר בני החבורה השנייה במטרה למנוע מהם לקחת את שקי הסמים. יצחק קיבל את האקדח והמחסנית לידי, דרך את הנשק, וירה שני כדורים לעבר בני החבורה השנייה, ובכלל זאת לעבר ירמיה אלברט אביאל, אשר נפגע מהכדורים בידו ובמותנו. בעקבות הירי, שתי החבורות ברחו מחצר הבית, כאשר חלק מבני החבורה השנייה לקחו עימם שקי סמים. לאחר מכן, יעקב אסף בחזרה את שקי הסמים שבני החבורה השנייה השאירו אחריהם במנוסתם מהבית.

בהמשך הגיעו כוחות משטרה לפתח הבית, וזאת לאחר שהוזעקו למקום על ידי שכנים בעקבות קולות הקטטה והירי. כאשר השוטרים עמדו מחוץ לפתח הבית וצלצלו בפעמון השער, יעקב הניח את אחת משקיות הסמים מחוץ לחלון ביתו מתוך מטרה להסתירה, וכן ניסה להסתיר מכשיר DVR אשר תיעד את השתלשלות האירועים המתוארת.

3. כתב האישום הוגש ביום 24.3.2021 לבית המשפט המחוזי בחיפה. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הוגשה לבית המשפט המחוזי בקשה למעצרים של הנאשמים עד תום ההליכים נגדם. עוד באותו היום הורה בית המשפט על מעצרים של המשיבים עד למתן החלטה אחרת, וזאת לאחר שמצא כי מתקיים ניצוץ ראייתי להוכחת המיוחס להם. בתוך כך, ביחס ליצחק, נקבע כי בהינתן ההיסטוריה הרפואית שלו, הוא ישהה במעצר באשפוז בבית חולים פסיכיאטרי, עד להגשתה של חוות מטעם הפסיכיאטר המחוזי, אשר תכלול, בין היתר, התייחסות למצבו הרפואי העדכני (להלן: חוות הדעת).

4. לאחר שהתקבלה חוות הדעת וממנה עלה כי יצחק כשיר ואחראי למעשיו, הורה בית המשפט המחוזי ביום 20.4.2021 על מעצרו של יצחק עד תום ההליכים נגדו. ערר שהוגש על החלטה זו התקבל בחלקו בהחלטת השופטת דפנה ברק-ארז מיום 10.6.2021 (ראו: בש"פ 3385/21), במסגרתה נקבע כי, בין היתר, נוכח נסיבותיו הרפואיות, יש מקום להורות על עריכת תסקיר מעצר בעניינו של יצחק לצורך בחינת האפשרות להעברתו למעצר בדרך של פיקוח אלקטרוני. ביום 12.7.2021, ולאחר שהתקבל תסקיר המעצר ממנו עלה כי לגישת שירות המבחן אין בהעברתו של יצחק למעצר בפיקוח אלקטרוני כדי לאיין את המסוכנות הנשקפת ממנו, הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של יצחק עד תום ההליכים נגדו.

5. באשר ליעקב, ביום 6.4.2021 קבע בית המשפט המחוזי כי בהינתן שהאירוע המרכזי בו הוא מואשם, קרי השימוש בכלי הנשק, נעשה בתגובה להתפתחותה של קטטה בביתו, במסגרתה הוא אף נחבל, יש להורות לשירות המבחן להכין תסקיר מעצר בעניינו אשר יבחן את אפשרות העברתו למעצר בפיקוח אלקטרוני. ביום 3.6.2022, ולאחר שהתקבל תסקיר מעצר שלילי בעניינו של יעקב ממנו עלה כי קיים סיכון גבוהה להישנותה של התנהגות עוברת חוק מצידו, הורה בית המשפט גם על מעצרו של יעקב עד תום ההליכים בעניינו. ערר שהוגש על החלטה זו נדחה בהחלטת השופט אלכס שטיין מיום 27.6.2021 (ראו: בש"פ 4356/21).
6. יצוין, למען שלמות התמונה, כי ביום 8.4.2021 הורה בית המשפט המחוזי על העברת הנאשם הנוסף למעצר בפיקוח אלקטרוני. פיקוח זה הוסר בהחלטת בית המשפט המחוזי מיום 11.4.2022.
7. מעצרו של המשיבים הוארך פעם אחת, בהסכמתם, על ידי בית משפט זה (ראו: החלטת השופט ג'ורג' קרא בבש"פ 8705/21 מיום 22.12.2021). בימים אלו מתנהלת פרשת התביעה בתיק, כאשר לעת הזו קבועים ארבעה דיוני הוכחות נוספים לחודשים מאי ויוני 2022.
8. משעתידה לפקוע הארכת המעצר הראשונה, הגישה המבקשת בקשה שניה להארכת מעצרו של המשיבים, ואולם הפעם הזו מתנגדים המשיבים לבקשה, ומכאן הצורך בהכרעה.
9. במסגרת הבקשה, וכן בטיעוניה בעל-פה, טוענת המבקשת כי המעשים המיוחסים למשיבים בכתב האישום מגלים מעורבות עמוקה בעולם העברייני, אשר באה לידי ביטוי, בין היתר, בגישתם הקלה של המשיבים לכלי נשק ולהיקפים גדולים של סמים מסוכנים. לגישת המבקשת, המעשים המיוחסים למשיבים מקימים עילות מעצר סטטוטוריות נגדם. המבקשת מוסיפה כי מסוכנת המשיבים נלמדת גם מתסקיר שירות המבחן, לפיו קיימת רמת סיכון גבוהה להישנותה של התנהגות עוברת חוק מצד שניהם. עוד מציינת המבקשת כי למשיבים עבר פלילי, הגם שזה התיישן זה מכבר. כמו כן, המבקשת טוענת כי אמנם ההליך העיקרי לא התנהל בקצב מיטבי עד לחודש אוקטובר 2021, וזאת בשל אובדן תיק החקירה בעניינם של המשיבים, ואולם עתה ההליך עלה על דרך המלך, והוא צפוי להתקדם באופן משמעותי.
10. באי-כוח המשיבים טוענים מנגד כי המשיבים נמצאים במעצר מאחורי סורג ובריה מזה שנה וחודשיים, וכי מחדל מצד המבקשת הוא שהביא לכך שבזמן הזה ההליך העיקרי לא התקדם בקצב הראוי. לעניין זה מוסיפים המשיבים טענה לאכיפה בררנית, משלא נפתח הליך מקביל בעניינם של בני החבורה השנייה, למרות שלשיטתם זהותם ידועה למשטרה. עוד טוענים באי-כוח המשיבים כי ההליך בעניינם של המשיבים צפוי להימשך עוד זמן רב. בשל כל אלה, לגישתם, בשלה העת לשחרורם לחלופת מעצר בביתם.
11. לאחר שעיינתי בבקשה על נספחיה, ושמעתי את טיעוני הצדדים בעל-פה, הגעתי לכלל מסקנה כי ניתן בעת הזו לשקול בחיוב את העברת המשיבים למעצר בפיקוח אלקטרוני, וזאת ככל שתוצג חלופה הרמטית, המשלבת מקום מעצר מתאים, מערך פיקוח הולם ובטחונות נאותים.
12. כידוע, נקודת המוצא הקבועה בסעיף 61 לחוק המעצרים היא שיש לשחרר נאשם שהיה נתון במעצר למשך

תשעה חודשים ודינו לא הוכרע. הרציונליים הטמונים בסעיף זה הם תימרוץ ניהול יעיל של ההליכים המשפטיים מזה, והפחתה, ככל הניתן, של הפגיעה בחירות נאשמים שאשמתם טרם הוכחה מזה (בש"פ 7065/14 מדינת ישראל נ' אבו חאטר, פסקה 9 (29.10.2014); בש"פ 4114/16 מדינת ישראל נ' זליג, פסקה 17 (28.6.2016)). עם זאת, בסעיף 62 לחוק המעצרים נקבע חריג לכך, לפיו שופט בית המשפט העליון רשאי להאריך מעצר של הנאשם גם בחלוקה התקופה הנקובה בסעיף 61 לחוק. תכליתו של החריג היא לאפשר איזון בין חזקת החפות והזכות לחירות של הנאשם, לבין מידת המסוכנות הנשקפת ממנו והחשש מהימלטות ושיבוש הליכי משפט. במסגרת זו, בית המשפט יבחן את חומרת העבירות המיוחסות לנאשם ונסיבותיהן; את חלוקה הזמן מאז מעצרו של הנאשם; את קצב התנהלות המשפט, ואת הגורמים לעיכובים הנגרמים בהתקדמותו; את המסוכנות הנשקפת מהנאשם לכלל הציבור ולקורבנותיו בפרט, וכן האפשרות לאיינה באמצעות חלופת מעצר; ואת החשש מפני הימלטות ושיבוש הליכי המשפט (ראו למשל: בש"פ 6152/16 מדינת ישראל נ' אלבוז, פסקה 13 (26.9.2016); בש"פ 2402/20 מדינת ישראל נ' חרלוב, פסקה 5 (21.4.2020) (להלן: עניין חרלוב)).

13. במקרה דנא, המשיבים עצורים מאחורי סורג ובריה מזה כשנה וחודשיים, כאשר סיום ההליך העיקרי בעניינם אינו נראה באופק. אף לגישת המשיבה ההליך דן לא התקדם בשנה הראשונה בקצב מספק עד כה, והיא מודה כי מחדלה שלה בדמות אובדן תיק החקירה בעניינם של המשיבים הביא להתארכות מיותרת של ההליך.

14. באשר למסוכנות הנשקפת מהמשיבים, המעשים המיוחסים להם בכתב האישום הם אומנם חמורים ומשקפים רמת גבוהה של מסוכנות, ואף יש בהם כדי להצביע על מעורבות עמוקה בעולם העברייני. עוד יש לציין בהקשר זה כי תסקרי שירות המבחן שהוגשו בעניינם היו שליליים והצביעו על רמת סיכון גבוהה להישנותה של התנהגות עוברת חוק מצידם. ואולם, כידוע, בית המשפט אינו כבול בהמלצת שירות המבחן (ראו והשוו: בש"פ 4506/20 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 5 (14.7.2020); בש"פ 2434/21 פלוני נ' מדינת ישראל (13.4.2021); בש"פ 3770/21 אברבך נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (29.6.2021)). יחד עם זאת, אינני סבור כי רמת המסוכנות הנשקפת מהמשיבים היא כזו אשר לא ניתן לאיינה באמצעות העברתם למעצר בפיקוח אלקטרוני במקום מגוריהם - הוא הסביבה העבריינית בה בוצעו העבירות המיוחסות להם. הרחקת המשיבים מהסביבה העבריינית הנזכרת והשמתם במעצר בדרך של פיקוח אלקטרוני צפויה לטעמי להפחית משמעותית את המסוכנות הנשקפת מהם, וזאת בשים לב לאופי המעשים המיוחסים להם. בהקשר זה לא ניתן להתעלם מהעובדה כי השימוש בכלי הנשק המיוחס להם במסגרת כתב האישום, נעשה, על פי עובדות כתב האישום, בתגובה לקטטה אשר התפתחה בבית, לאחר שבני החבורה השנייה הגיעו למקום מצוידים באלות. עוד יש לציין כי העבר הפלילי של המשיבים התיישן זה מכבר, וכן כי מתקיימות נסיבות מקלות בעניינם של כל אחד מהמשיבים, ובכלל זאת העובדה כי יעקב נשוי ואב לשלושה ילדים קטנים אותם הוא לא פגש למעלה משנה, וכן כי ליצחק היסטוריה רפואית מורכבת. כמו כן קשה להתעלם מהעובדה שלא ננקטו עד כה הליכים פליליים בעניינם של בני החבורה השנייה, וזאת מטעמים שלפחות לפני לא ניתן להם הסבר מספק. בהינתן מצב דברים זה, מכלול נסיבות העניין מטה לגישתי בשלב זה את הכף לטובת העברת המשיבים למעצר בפיקוח אלקטרוני.

15. לאור האמור, מצאתי לנכון לאפשר לכל אחד מהמשיבים להציע מקום פיקוח המרוחק כ-50 קילומטרים לפחות ממקום מגוריו, וכן מפקחים מתאימים. הצעות אלו יועברו לשירות המבחן אשר מתבקש להכין תסקירים משלימים בהם ייבחנו מקום הפיקוח וזהות המפקחים. במקביל, היחידה לפיקוח אלקטרוני מתבקשת לבחון את היתכנות הפיקוח האלקטרוני בכל אחת מהמיקומים המוצעים. לאחר שיתקבל התסקיר המשלים וחוות הדעת של היחידה לפיקוח אלקטרוני, יקיים בית המשפט המחוזי דיון במסגרתו יבחן, בסיוע התסקירים המשלימים וחוות דעת יחידת הפיקוח, את נאותות מקומות המעצר ומערכי הפיקוח המוצעים, וככל שימצא אותם מתאימים, יקבע את התנאים להעברת המשיבים למעצר בפיקוח אלקטרוני. במסגרת קביעת התנאים, יכריע בית המשפט המחוזי בזהות המפקחים המאושרים ובגובה

הפיקדון והערבויות, לפי שיקול דעתו.

16. בכפוף לאמור, מעצרו של המשיבים מוארך בזאת בהתאם לסעיף 62 לחוק המעצרים בתשעים ימים נוספים, החל מיום 24.3.2022 או עד למתן החלטה אחרת בעניינם בבית המשפט המחוזי בחיפה, לפי המוקדם.

ניתנה היום, ב' באייר התשפ"ב (3.5.2022).

ש ו פ ט
